УДК 368.42:336.143
JEL: C58; H55; I13
DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-9-395-405

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ З ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ: СУТНІСТЬ, МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА ДЕТЕРМІНАНТИ ЗМІЦНЕННЯ

©2026 ГОРИН В. П., ЛОБОДІНА З. М.

УДК 368.42:336.143
JEL: C58; H55; I13

Горин В. П., Лободіна З. М. Фінансова стійкість соціального страхування з тимчасової втрати працездатності: сутність, методика оцінювання та детермінанти зміцнення

У статті розкрито теоретико-методичні підходи до розуміння сутності та методики оцінювання фінансової стійкості соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (ССТВП), обґрунтування векторів її зміцнення в умовах повномасштабної війни. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю обґрунтування методичних підходів до оцінювання фінансової стійкості ССТВП і визначення напрямів її зміцнення в умовах обмеженості бюджетних ресурсів, продовження інституційних реформ системи соціального страхування та імплементації Україною європейських норм соціального захисту. Метою дослідження є розкриття сутності фінансової стійкості ССТВП, розроблення методичного підходу до її оцінювання та обґрунтування напрямів зміцнення в контексті імплементації європейських норм організації соціального страхування. Методологічною основою роботи стали методи теоретичного узагальнення, порівняння, системного підходу, групування та систематизації індикаторів, коефіцієнтний метод, кореляційний і регресійний аналіз. У результаті дослідження визначено сутнісні ознаки фінансової стійкості ССТВП і розроблено трирівневу методику її оцінювання, яка охоплює індикатори збалансованості та структури бюджету, резервного потенціалу та чутливості до зовнішніх чинників. Установлено, що попри інституційні новації, обмеження дохідної бази та вплив повномасштабної війни, ця складова системи соціального страхування зберегла платоспроможність, а в останні роки навіть започаткувала формування резервного потенціалу, що позитивно впливає на її фінансову стійкість. Визначено, що ключовим резервом зміцнення фінансової стійкості ССТВП є детінізація зайнятості та трудових доходів населення, яка розширює базу нарахування єдиного соціального внеску без додаткового фіскального навантаження. Обґрунтовано необхідність усунення дискримінаційної диференціації розміру допомоги по тимчасовій непрацездатності залежно від страхового стажу шляхом переходу до європейської практики диференціації за тривалістю страхового випадку. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні концептуального розуміння фінансової стійкості ССТВП як специфічного об'єкта оцінювання та в розробленні авторської методики її вимірювання. Практична цінність результатів полягає в можливості їх використання органами державної влади під час розроблення стратегій реформування системи соціального страхування та адаптації національного законодавства до європейських норм.

Ключові слова: *фінансова стійкість; соціальне страхування; тимчасова втрата працездатності; методика оцінювання; фінансові резерви; страховий стаж; соціальний захист.*
Рис.: *1.* ***Табл.:*** *3.* ***Бібл.:*** *19.*

Горин Володимир Петрович *– доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів імені С. І. Юрія, Західноукраїнський національний університет (вул. Львівська, 11, Тернопіль, 46009, Україна)*
E-mail: *v.horyn@ukr.net*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-6048-8330*
Лободіна Зоряна Миколаївна *– доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів імені С. І. Юрія, Західноукраїнський національний університет (вул. Львівська, 11, Тернопіль, 46009, Україна)*
E-mail: *zoryanamyk@ukr.net*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-8536-1440*

UDC 368.42:336.143
JEL: C58; H55; I13

Horyn V. P., Lobodina Z. M. Financial Sustainability of Social Insurance for Temporary Disability: Essence, Assessment Methodology, and Determinants of Strengthening

The article reveals theoretical and methodological approaches to understanding the essence and assessment methodology of the financial sustainability of social insurance for temporary disability (SITD), and substantiates directions for strengthening it under conditions of the full-scale war. The relevance of the study stems from the need to substantiate methodological approaches to assessing the financial sustainability of SITD and to identify directions for its strengthening amid constrained budgetary resources, the continuation of institutional reforms of the social insurance system, and Ukraine's implementation of European social protection standards. The aim of the study is to reveal the essence of SITD's financial sustainability, develop a methodological approach to its assessment, and substantiate directions for strengthening it in the context of implementing European standards of social insurance organization. The methodological basis of the work comprises methods of theoretical generalization, comparison, system approach, grouping and systematization of indicators, the coefficient method, and correlation and regression analysis. As a result of the study, the essential features of SITD's financial sustainability were identified, and a three-level methodology for its assessment was developed, encompassing indicators of budget balance and structure, reserve potential, and sensitivity to external factors. It was found that, despite institutional innovations, limitations of the revenue base, and the impact of the full-scale war, this component of the social insurance system has retained its solvency and, in recent years, has even begun to build reserve potential, which has a positive effect on its financial sustainability. It was determined that a key reserve for strengthening the financial sustainability of SITD is the de-shadowing of employment and labor income of the population, which expands the base for the assessment of the unified social contribution without additional fiscal burden. The necessity of eliminating the discriminatory differentiation of temporary disability benefit amounts depending on insurance record length is substantiated, through a transition to the European practice of differentiating benefits by the

duration of the insured event. The scientific novelty of the study lies in substantiating a conceptual understanding of SITD's financial sustainability as a specific object of assessment and in developing an original methodology for its measurement. The practical value of the results lies in the potential for their use by public authorities in developing strategies for reforming the social insurance system and adapting national legislation to European standards.
Keywords: *financial sustainability; social insurance; temporary disability; assessment methodology; financial reserves; insurance record; social protection.*
Fig.: *1.* ***Tabl.:*** *3.* ***Bibl.:*** *19.*

Horyn Volodymyr P. *– D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Finance named after S. I. Yurii, West Ukrainian National University (11 Lvivska Str., Ternopil, 46009, Ukraine)*
E-mail: *v.horyn@ukr.net*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-6048-8330*
Lobodina Zoryana M. *– D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Finance named after S. I. Yurii, West Ukrainian National University (11 Lvivska Str., Ternopil, 46009, Ukraine)*
E-mail: *zoryanamyk@ukr.net*
ORCID: *https://orcid.org/0000-0002-8536-1440*

Функціонування системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в Україні відбувається в умовах затяжної повномасштабної війни, яка супроводжується скороченням бази нарахування страхових внесків, вимушеною міграцією застрахованих осіб, зростанням соціальних ризиків та водночас обмеженістю можливостей бюджету щодо покриття потенційного дефіциту коштів соціального страхування. За таких обставин фінансова стійкість системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності постає як визначальна передумова належного виконання соціальних зобов'язань держави перед мільйонами застрахованих осіб, які тимчасово втрачають працездатність через хворобу, травму чи материнство. Період 2020–2023 років, який позначений накопиченням значного обсягу заборгованості з виплати соціальної допомоги по тимчасовій непрацездатності та інших виплатах, ліквідацією Фонду соціального страхування як самостійної інституції, засвідчив вразливість вітчизняної моделі фінансового забезпечення системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності до впливу економічних, інституційних, демографічних та інших чинників.

Водночас перші кроки щодо започаткування резервного фонду цього виду соціального страхування дають підстави очікувати якісно нового етапу його розвитку, результативність якого залежить від спроможності держави поєднати накопичений резервний потенціал із системними заходами зміцнення дохідної бази страхування та усунення закладених у законодавстві диспропорцій. У цьому контексті актуальним питанням фінансової науки залишається комплексне дослідження сутності, методичних підходів до оцінювання та факторів зміцнення фінансової стійкості системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в координації з європейськими нормами організації соціального страхування.

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Питання теоретичних засад, підходів до оцінювання фінансової стійкості суб'єктів економіки доволі широко представлені в сучасній науковій літературі. Проте більшість праць сфокусовані на науковому пізнанні фінансової стійкості на мікрорівні (підприємств, фінансових установ, домогосподарств), натомість це явище в контексті дослідження публічних фінансів, зокрема системи соціального страхування, майже не представлене.

П. Стецюк і Ю. Бабушкін узагальнюють теоретичні підходи до розуміння фінансової стійкості підприємства, аналізують чинники впливу та методики її оцінювання, а також пропонують експрес-підхід до діагностики та складові механізму забезпечення фінансової стійкості в умовах макроекономічної нестабільності та воєнних ризиків [17]. Праця Ф. Гречанінова присвячена розкриттю фінансової стійкості Пенсійного фонду України через її розуміння як збалансованості доходів і видатків. Учений вказує на формальну збалансованість бюджету Фонду й наголошує на необхідності реформування пенсійної системи як передумови її фінансової стійкості [4]. У праці С. Дідура, В. Бабіченка, В. Глухової, К. Мельниченко обґрунтовано методику оцінювання фінансової стійкості місцевих бюджетів, яка охоплює показники збалансованості доходів і видатків, залежності від міжбюджетних трансфертів, частки власних доходів та обсягу видатків у розрахунку на одного мешканця, запропоновано визначення інтегрального індикатора фінансової стійкості за групами показників (збалансованості, самостійності, результативності, ефективності) [6]. Публікація В. Булавинець присвячена розкриттю двовимірної природи фінансової стійкості територіальних громад як компоненти їх фінансової безпеки та обґрунтуванню комплексу індикаторів для її оцінювання. Вчена пропонує визначати внутрішню збалансованість бюджету громади та чутливість її фінансового становища до зовнішніх деструктивних чинників [3].

Щодо тематики соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, то вона представлена науковими працями, які розкривають принципи цього виду страхування [9], методи внутрішнього контролю за виплатами, процедури проходження етапів е-лікарняного, а також контрольні дії щодо бухгалтерського відображення цих виплат [10], інші питання. Водночас, фінансові аспекти функціонування системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, зокрема щодо обґрунтування її фінансової стійкості та методичних підходів до її оцінювання, ідентифікації детермінант підвищення перебувають поза увагою науковців, що зумовлює прогалину в науковому пізнанні цієї важливої складової публічних фінансів.

Мета статті – розкрити сутність фінансової стійкості системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, розробити методичний підхід до її оцінювання та обґрунтувати напрями зміцнення в контексті імплементації європейських норм організації соціального страхування.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічну основу проведеного дослідження забезпечило поєднання загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, застосованих відповідно до його мети, завдань і послідовності їхнього досягнення. Для розкриття сутності фінансової стійкості системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності використано методи теоретичного узагальнення, порівняння та абстрагування, а також системний підхід, який дав змогу розглядати цю систему як складне соціально-фінансове явище, спроможне зберігати якісні параметри в умовах зовнішніх збурень. Обґрунтування власного методичного підходу до оцінювання фінансової стійкості системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності спирається на методи групування та систематизації (при формуванні системи індикаторів), метод відносних величин (коефіцієнтний) для розрахунку показників покриття, фінансової самодостатності, стійкості доходів і видатків, їхньої еластичності.

Емпіричну частину дослідження реалізовано на основі даних про бюджет Фонду соціального страхування України, затверджених постановами Кабінету Міністрів України, а також звітів про виконання бюджету Пенсійного фонду України за 2019–2025 рр. Їхнє опрацювання потребувало застосування методів статистичного та порівняльного аналізу, а також табличної та графічної візуалізації для представлення результатів аналізу. Оцінювання чутливості фінансового становища системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності до чинників зовнішнього середовища здійснено за допомогою кореляційного та регресійного аналізу, а резерви та напрями зміцнення фінансової стійкості цієї системи обґрунтовані за допомогою методів порівняльного аналізу й абстрактно-логічного методу, методів індукції, дедукції та наукового узагальнення.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

У науковому дискурсі поняття фінансової стійкості належить до найбільш дискусійних через його застосування до об'єктів дослідження різної природи та походження. В економічній науці це поняття розглядають в межах концепції економічної рівноваги як похідне від більш загального терміна «стійкість». За цією концепцією, стійкість значною мірою асоціюється зі станом економічної рівноваги, досягнення й утримання якої є одним із головних завдань економічної політики на макро- та мікроекономічному рівні. В рамках теорії динамічних систем стійкою вважають таку систему, яка під впливом збурень зовнішнього середовища здатна зберігати власні параметри, а при їхньому порушенні може впродовж певного проміжку часу повернутися до вихідного стану. Якщо ж збурення виявляються надто значними, то стійка система адаптується до них і переходить до нового рівноважного стану. Однак втрата стійкості системи може бути зумовлена не тільки впливом надмірних або якісно не сумісних із системою зовнішніх чинників. Причиною її нестійкості нерідко є також зміна внутрішніх зв'язків між елементами системи, яка породжує трансформацію її внутрішніх параметрів (біфуркацію). Звідси, стійкість визначається як здатність системи зберігати свої якісні параметри в умовах мінливого середовища та внутрішніх трансформацій, які можуть мати зумисний чи випадковий характер. З погляду теорії систем внутрішньою метою системи є підтримання стійкості, а зовнішня мета характеризує її відносини із середовищем існування. Відповідно, система має бути організована так, щоб забезпечувати власне виживання та стабільність у динамічному зовнішньому середовищі [5].

У системі координат концепції економічної рівноваги фінансова стійкість співвідноситься із категорією стійкості як частина та ціле, оскільки фінансові відносини формують лише частину економічних відносин будь-якого суб'єкта економіки. Оскільки перебіг економічних процесів отримує кількісне вираження через рух фінансових ресурсів, фінансова стійкість має об'єктивну основу для кількісного вираження. Протікання розподільчих і перерозподільчих процесів визначає стан стійкості або нестійкості економічної системи,

а через контрольну функцію фінансів фінансова стійкість набуває вираження в певних вартісних пропорціях і конкретних індикаторах. Відповідно, фінансову стійкість можна визначити як такий стан фінансових ресурсів суб'єкта економіки, за якого він здатний зберігати свої якісні параметри в умовах динамічного середовища та внутрішніх трансформацій, одночасно забезпечуючи розвиток і реалізацію його призначення (мети функціонування) [5].

З екстраполяцією загального розуміння фінансової стійкості на соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності воно набуває специфічних рис, зумовлених природою об'єкта пізнання. Так, формування фінансових ресурсів системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (надалі – ССТВП) має некомерційний, солідарний і перерозподільний характер. Обсяги формування та використання фінансових ресурсів ССТВП тісно кореспондують не тільки з економічними процесами, але й залежать від соціально-демографічної ситуації в країні (показників природного руху, захворюваності та ін.), які не можуть бути повною мірою підконтрольні та передбачувані. З урахуванням цих особливостей фінансову стійкість ССТВП доцільно характеризувати як її здатність за рахунок страхових внесків та інших дозволених джерел надходжень і сформованих страхових резервів забезпечувати повне, своєчасне та безперервне фінансування соціальних виплат (допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах, на поховання та інших), зберігаючи збалансованість надходжень і витрат фінансових ресурсів в умовах коливань захворюваності, зайнятості населення та рівня оплати праці, інших параметрів демографічного середовища та макроекономічної кон'юнктури.

Для фінансової стійкості ССТВП притаманні риси, які відрізняють її від стійкості, скажімо, комерційної фінансової установи. Найперше, зобов'язання щодо здійснення видатків у соціальному страхуванні виникають з настання страхового випадку, який має ймовірнісний і масовий характер. Фінансові ресурси для покриття видаткових зобов'язань ССТВП формуються колективно, через солідарну участь страхувальників, а не через індивідуальне накопичення. Відповідно до законодавства, основу фінансових ресурсів ССТВП забезпечує сплата єдиного соціального внеску, а можливості для диверсифікації джерел надходжень доволі обмежені, що виступає додатковим чинником ризику втрати фінансової стійкості. Крім цього, надходження до ССТВП мають чітке цільове призначення та можуть бути спрямовані тільки на виплату визначених чинним законодавством допомог, надання соціальних послуг і адміністративні витрати, що звужує простір для маневрування ресурсами порівняно з комерційними фінансовими інститутами. Нарешті, зниження фінансової стійкості для ССТВП означає не тільки фінансові втрати, але й соціальну незахищеність застрахованих осіб у випадках, коли вони тимчасово не можуть отримувати трудові доходи, що надає питанню збереження фінансової стійкості системи особливої суспільної ваги.

Специфіка розуміння фінансової стійкості ССТВП визначає складність застосування для її оцінювання методичних підходів, напрацьованих ученими для розрахунку фінансової стійкості суб'єктів господарювання чи навіть інших складових публічних фінансів. Наприклад, характеризуючи фінансову стійкість підприємства, науковці пов'язують її зі спроможністю покривати зобов'язання, структурою капіталу, співвідношенням активів і пасивів. Л. Ловінська асоціює фінансову стійкість підприємства з його платоспроможністю, а обов'язковими її складовими вчена визначає ліквідність і кредитоспроможність [11]. Очевидно, що оцінювання фінансової стійкості ССТВП не може передбачати визначення ліквідності та кредитоспроможності, бо формування та використання фінансових ресурсів цієї системи відбувається лише у грошовій формі, а залучення позик для фінансування соціальних виплат неможливе. Більш прийнятним є методичний підхід щодо оцінювання фінансової стійкості територіальних громад, за яким вчені пропонують оцінювати не тільки рівень збалансованості доходів і видатків місцевого бюджету, але також залежність бюджету громади від трансфертів з інших бюджетів, частку власних дохідних джерел та інші параметри [16].

Проте, враховуючи низькодиверсифіковану структуру доходів ССТВП, які формуються майже в повному обсязі за рахунок надходжень від єдиного соціального внеску, визначення рівня фінансової автономії цієї системи малоінформативне. З цієї ж причини вважаємо недоречним при оцінюванні фінансової стійкості ССТВП розраховувати показники доходів і витрат в розрахунку на одного мешканця, які науковці пропонують визначати при оцінюванні стійкості місцевих бюджетів [6].

Водночас, заслуговує на увагу науковий підхід В. Булавинець, яка наголошує на двовимірній природі фінансової стійкості та обґрунтовує комплекс індикаторів для її оцінювання. У контексті застосування для оцінювання фінансової стійкості ССТВП важливим параметром є рівень адміністративних витрат, який визначає ступінь відволікання фінан-

сових ресурсів на управлінські потреби, а також група індикаторів чутливості фінансового становища об'єкта дослідження до чинників зовнішнього походження, які характеризують зовнішній вимір стійкості [3].

Узагальнюючи розглянуті методичні підходи та враховуючи специфіку формування і використання фінансових ресурсів ССТВП, методика оцінювання її фінансової стійкості має охоплювати три групи індикаторів, перші дві з яких характеризують внутрішню стійкість її фінансового становища (збалансованість її доходів та видатків, здатність ССТВП покривати видаткові зобов'язання за рахунок власних надходжень та ін.; наявність і достатність фінансових резервів), а третя група індикаторів вимірює чутливість фінансових показників ССТВП до впливу зовнішніх чинників різного походження (економічних, демографічних, інституційних). Індикатори перших двох груп представлено в *табл. 1*.

Для практичної апробації цих індикаторів попередньо звернемо увагу на динаміку основних фінансових показників ССТВП за останні роки. Дані *табл. 2* свідчать про загальну висхідну тенденцію у формуванні та використанні ресурсів цієї складової соціального страхування. Зокрема, за період 2019–2025 рр. доходи ССТВП збільшились в 1,7 разу до 43,0 млрд грн, з яких 97–99% забезпечили надходження від сплати єдиного соціального внеску. Інші джерела надходжень мають допоміжний характер і з'являються у складі доходів фрагментарно (у 2020–2021 рр. – в обсязі 2,6–2,9 млрд грн). Такі показники підтверджують слабку диверсифікацію дохідної бази ССТВП і залежність її стійкості від стану ринку праці та бази нарахування єдиного соціального внеску.

Поряд із цим, у траєкторії зміни доходів і видатків ССТВП простежується помітне «просідання» обсягів у 2023 році, що пояснюється наслідками ліквідації Фонду соціального страхування України та його приєднання до Пенсійного фонду

Таблиця 1

Показники оцінювання внутрішньої фінансової стійкості ССТВП та їхня інтерпретація

Показник	Змістовна інтерпретація показника
Група 1. Показники збалансованості та структури бюджету ССТВП	
Коефіцієнт покриття	Відображає платоспроможність бюджету ССТВП, тобто здатність покривати зобов'язання щодо здійснення соціальних виплат і надання соціальних послуг за рахунок сукупних надходжень
Коефіцієнт фінансової самодостатності	Відображає відношення власних доходів бюджету ССТВП до обсягу видатків, характеризує здатність покривати видаткові повноваження за рахунок власних джерел надходжень
Коефіцієнт стійкості доходів	Характеризує динаміку (темпи зміни) доходів бюджету ССТВП за останні N років. Стійке зростання свідчить про зміцнення фінансової стійкості, а спадна чи нестабільна динаміка вказує на ерозію фінансової стійкості та ризики її погіршення
Коефіцієнт стійкості видатків	Характеризує динаміку (темпи зміни) видатків бюджету ССТВП за останні N років. Стабільні темпи зміни свідчать про низький ризик для фінансової стійкості, формують умови для прогнозування потреби у фінансових ресурсах
Коефіцієнт еластичності	Співвідношення темпів зміни доходів стосовно темпів зміни видатків, яке характеризує платоспроможність у динаміці. Зростання показника вказує на ризик розбалансування бюджету ССТВП у майбутньому
Частка видатків на адміністрування в обсязі видатків бюджету ССТВП	Характеризує ступінь відволікання надходжень на утримання апарату управління, що зменшує фінансові можливості для виконання зобов'язань щодо надання соціальних виплат і соціальних послуг
Група 2. Показники резервного потенціалу бюджету ССТВП	
Питома вага фінансового резерву в обсязі видатків бюджету ССТВП	Характеризує запас міцності бюджету ССТВП на випадок реалізації ризиків різного походження. Фінансовий резерв забезпечує платоспроможність ССТВП за наявності фінансових розривів
Вільний залишок коштів бюджету ССТВП відносно середньомісячного обсягу видатків	Індикатор фінансової «подушки безпеки», який визначає термін у місяцях, впродовж якого ССТВП могла б виконувати видаткові повноваження при повній відсутності надходжень

Джерело: побудовано авторами за [3].

Таблиця 2

Основні показники доходів і видатків бюджету ССТВП в Україні у 2019–2025 рр., млрд грн

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Залишок коштів на початок року	**0,50**	**0,46**	**0,72**	**0,92**	**2,40**	**1,99**	**4,41**
Доходи бюджету, в т. ч.:	**25,6**	**28,7**	**34,18**	**35,57**	**29,65**	**35,99**	**42,95**
– страхові внески	24,94	26,16	31,29	34,99	29,63	35,94	42,86
– інші надходження	0,07	2,59	0,01	0,23	0,02	0,05	0,09
– трансферти з державного бюджету на виплату матеріального забезпечення	0,04	0,04	2,88	0,35	0,00	0,00	0,00
Доходи з урахуванням залишку	**26,10**	**29,16**	**34,90**	**36,49**	**32,05**	**37,98**	**47,36**
Видатки бюджету, в т. ч.:	**25,11**	**27,99**	**34,59**	**36,49**	**28,27**	**33,58**	**47,36**
– матеріальне забезпечення та соціальні послуги	14,90	16,68	21,33	22,57	15,97	19,88	22,84
– страхові виплати	8,49	9,44	10,83	12,22	12,20	13,56	14,39
– страхові витрати на медичну та соціальну допомогу	0,50	0,32	0,55	0,40	0,10	0,14	0,14
– адміністративні витрати	1,22	1,40	1,42	1,19	0,00	0,00	0,00
– формування резерву	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,99
Залишок коштів на кінець року	**0,02**	**0,03**	**0,0**	**0,0**	**1,99**	**4,41**	**0,00**

Примітка: дані за 2019, 2021–2022 рр. – план; 2020, 2023–2025 рр. – фактично.

Джерело: побудовано авторами за [8; 13–15].

України з відповідним переданням повноважень. Поряд зі зменшенням доходів ССТВП більш помітним стало скорочення видаткової частини – з 36,5 до 28,3 млрд грн, що пояснюється не тільки економією адміністративних витрат, але й також продовженням масштабної соціальної реформи. Зокрема, з 2023 року припинено фінансування за рахунок коштів ССТВП лікування застрахованих у санаторно-курортних закладах після перенесених хвороб чи травм, скасовано нарахування лікарняних для працівників-сумісників. Фінансування витрат на реабілітацію потерпілих на виробництві було переведено на видатки Національної служби здоров'я України, а забезпечення допоміжними засобами реабілітації передано до видаткових повноважень Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю [12; 7]. Ці новації спричинили скорочення доходів ССТВП. Водночас, у 2025 році вперше за останні роки було забезпечено спрямування перехідних залишків та поточного надлишку коштів ССТВП на формування резервного фонду, що має позитивно позначитися на фінансовій стійкості цієї складової обов'язкового соціального страхування.

Безпосередній розрахунок коефіцієнтів внутрішньої фінансової стійкості ССТВП підтверджує її нестабільний характер, зумовлений впливом безпекових, економічних та інституційних чинників. Попри те, що впродовж усього періоду вибірки коефіцієнт покриття не опускався нижче нормативу (що свідчить про здатність ССТВП повністю покривати видаткові зобов'язання всіма наявними коштами), зниження коефіцієнта фінансової самодостатності у 2020–2021 рр. підтвердило накопичення фінансових проблем у Фонді соціального страхування, які й стали підставою для передання повноважень з управління ССТВП до Пенсійного фонду України. Причиною нарощування дефіциту власних ресурсів ССТВП став перерозподіл надходжень єдиного соціального внеску на користь інших складових системи соціального страхування, а також звуження бази його нарахування через негативний вплив епідемії COVID-19 при відносній сталості видаткових потреб. Внаслідок цього уряд змушений був періодично надавати екстрені трансферти для погашення заборгованості із виплати лікарняних і допомоги по вагітності та пологах [19].

Розрахунок індикаторів стійкості доходів та видатків ССТВП, коефіцієнта їхньої еластичності свідчить про перевищення темпів нарощування видаткових повноважень цієї складової системи соціального страхування над приростом її фінансових можливостей впродовж усього періоду вибірки, за винятком 2023 року. Середньорічний темп зростання доходів ССТВП у 2019–2025 рр. становив близько 9,91%, а видатків – 11,91%. Однак реорганізація управління ССТВП і позбавлення її частини видаткових повноважень дали можли-

вість у 2023 році вперше з початку масштабної війни сформувати залишок ресурсів в обсязі майже 2,0 млрд грн і наростити його до 4,4 млрд грн у 2024 році. Разом із поточним надлишком у 2025 році ці кошти стали основою для формування резерву в обсязі 10,0 млрд грн, або 21% від обсягу річних видатків ССТВП (*табл. 3*). Ці показники дають підстави стверджувати про позитивні зрушення в напрямку посилення резервного потенціалу бюджету ССТВП як необхідної умови для підвищення її фінансової стійкості в умовах невизначеності зовнішніх умов.

Таблиця 3

Показники внутрішньої фінансової стійкості ССТВП в Україні у 2019–2025 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Коефіцієнт покриття	1,039	1,042	1,009	1,000	1,134	1,131	1,000
Коефіцієнт фінансової самодостатності	1,038	1,040	0,926	0,990	1,134	1,131	1,000
Коефіцієнт стійкості доходів	1,068	1,117	1,197	1,046	0,878	1,185	1,247
Коефіцієнт стійкості видатків	1,165	1,115	1,236	1,055	0,775	1,188	1,410
Коефіцієнт еластичності	1,040	0,950	1,210	1,341	1,398	0,889	1,931
Частка видатків на адміністрування в обсязі видатків бюджету ССТВП, %	4,86	5,00	4,11	3,26	0,00	0,00	0,00
Питома вага фінансового резерву в обсязі видатків бюджету ССТВП, %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,09
Вільний залишок коштів бюджету ССТВП відносно середньомісячного обсягу видатків, міс.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,6	0,0

Джерело: розраховано авторами.

Повертаючись до питання вибору індикаторів фінансової стійкості третьої групи, які визначають чутливість фінансового становища ССТВП до чинників зовнішнього середовища, ми зауважили вагомий вплив на нього інституційних реформ, пов'язаних із удосконаленням законодавства та організації соціальної політики. Зміни у пропорціях розподілу надходжень єдиного соціального внеску, перерозподіл видаткових повноважень між державними інституціями, процеси об'єднання управлінських структур та інші наслідки дискреційних рішень уряду здатні радикально вплинути на показники формування і використання ресурсів ССТВП, визначаючи тим самим рівень її фінансової стійкості.

Поряд з інституційними чинниками, на фінансову стійкість ССТВП також помітно впливають чинники іншої природи, насамперед економічні, безпекові, демографічні процеси. Проте доведення такого впливу до рівня формалізованих залежностей зіштовхується зі значними методологічними та інформаційними бар'єрами, які ускладнюють цей процес, а почасти роблять його неможливим: по-перше, переважно нелінійний характер таких залежностей ускладнює інтерпретацію впливу зовнішніх чинників на фінансові показники ССТВП, а також підвищує ненадійність його прогнозування; по-друге, дефіцит релевантної інформаційної бази, зумовлений інформаційною закритістю Фонду соціального страхування в період його самостійності, а також обмеженням доступу громадян до значного масиву даних офіційної статистики з об'єктивних причин. Зокрема, з початком повномасштабної війни було припинено оприлюднення даних щодо захворюваності населення, природного руху тощо, а значна частина показників доступна тільки в часовому проміжку до початку вторгнення. Незважаючи на це, ігнорування при оцінюванні зовнішнього виміру фінансової стійкості ССТВП неприйнятне, оскільки формує неповне уявлення про її об'єктивні параметри. За неможливості формалізованого оцінювання його важливо здійснювати через обґрунтування причинно-наслідкових зв'язків між показниками фінансового становища ССТВП і демографічними, економічними, безпековими процесами у країні.

Для формалізації чутливості фінансового становища ССТВП від чинників зовнішнього середовища було відібрано кілька показників демографічного стану (рівень народжуваності, смертності) та окремі макроекономічні індикатори (темп зміни ВВП, рівень інфляції, розмір середньої заробітної плати за даними Пенсійного фонду України). Однак розрахунок коефіцієнтів кореляції вказав на відсутність чи слабкість залежності між масивами даних щодо доходів і видатків

бюджету ССТВП і більшістю обраних індикаторів. Тісна кореспонденція була відзначена лише щодо динаміки середньої заробітної плати, що дало можливість застосувати метод регресійного моделювання для формалізації такої залежності. Модель А формалізує чутливість доходів бюджету ССТВП до рівня середньої заробітної плати, який Пенсійний фонд України використовує для розрахунку пенсій. Регресійний аналіз свідчить про наявність статистично значущого зв'язку між масивами даних, описаного лінійною функцією, а коефіцієнт детермінації R^2 = 0,81 вказує на високий пояснювальний характер моделі. Модель В визначає вплив середньої заробітної плати на динаміку видатків бюджету ССТВП, який має експоненціальну форму вираження. Нижчий коефіцієнт детермінації R^2 = 0,72 свідчить, що коливання видатків на 72% зумовлене динамікою середньої заробітної плати, решта припадає на дію інших чинників (рівень захворюваності, тривалість страхового стажу та ін.) (*рис. 1*).

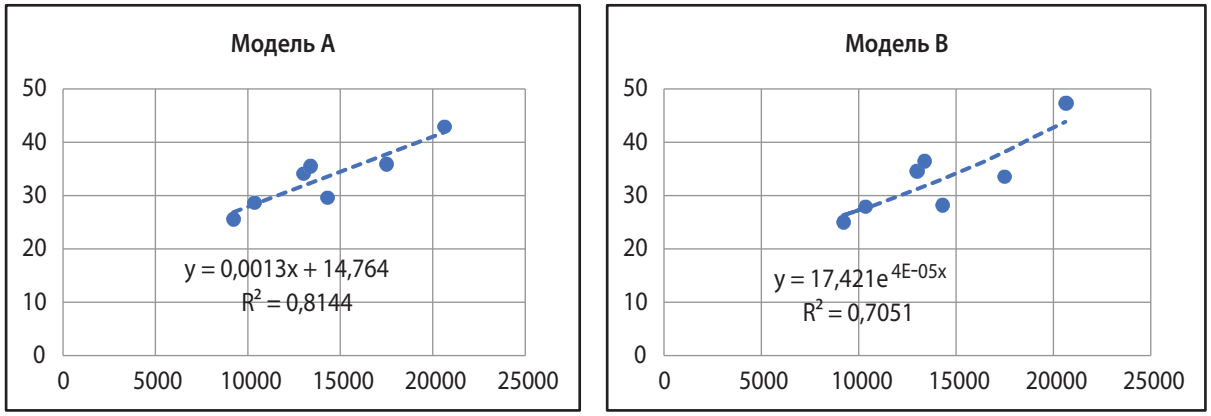

Рис. 1. Моделі парної регресії доходів (модель А) та видатків (модель В) бюджету ССТВП від динаміки середньої зарплати в Україні у 2019–2025 рр.

Джерело: розраховано авторами.

Апробація запропонованої методики переконливо доводить, що резерви зміцнення фінансової стійкості ССТВП передусім пов'язані з детінізацією зайнятості та трудових доходів населення. Враховуючи те, що 97–99% доходів бюджету ССТВП формують надходження від єдиного соціального внеску, то розширення легального фонду оплати праці через виведення трудових відносин з тіні, обмеження практики виплати зарплат «у конвертах» і зменшення частки неформальної зайнятості напряму збільшує базу нарахування страхових внесків, а отже, й доходи ССТВП, без потреби підвищення ставки внеску чи додаткового фіскального навантаження на добросовісних платників. Значна частка зайнятого населення України продовжує перебувати поза межами офіційного обліку праці, внаслідок чого такі особи не тільки не поповнюють дохідну базу ССТВП, але й залишаються практично незахищеними у випадку тимчасової непрацездатності. Тому детінізація економіки поряд із фіскальними наслідками матиме також вагомий соціальний ефект у вигляді звуження зони соціальної незахищеності населення.

Поряд із нарощуванням фінансових можливостей ССТВП важливо також забезпечити розвиток підходів до матеріального забезпечення застрахованих осіб у контексті дотримання принципів рівності доступу до страхового захисту. На наш погляд, потребує перегляду чинний порядок нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності залежно від тривалості страхового стажу. Розміри цієї виплати для основного контингенту застрахованих диференційовано від 50% (за стажу до 3 років) до 100% (за стажу понад 8 років) середньої заробітної плати. Водночас окремі категорії застрахованих осіб (працівники та гіг-спеціалісти резидентів Дія.Сіті, особи, яким допомога призначається у зв'язку з нещасним випадком на виробництві, професійним захворюванням, вагітністю та пологами) отримують виплату в розмірі 100% незалежно від страхового стажу [18]. Крім цього, у більшості країн ЄС розміри компенсації втраченого заробітку під час тимчасової непрацездатності диференціюються не за тривалістю страхового стажу застрахованої особи, а залежать від строків періоду непрацездатності. Так, в Іспанії ставка компенсації зростає з 60% регулятивної бази виплат протягом перших 20 днів захворювання до 75% з 21-го дня, а в Італії – з 50% до 66,66% відповідно [2]. Тривалість страхового стажу у країнах ЄС використовують лише в ролі кваліфіка-

ційної умови для набуття права на допомогу, а не підстави для диференціації її розміру. В окремих країнах (Велика Британія, Ірландія, Мальта) допомога взагалі призначається за фіксованою ставкою незалежно від стажу чи навіть рівня заробітку [1].

Таким чином, вітчизняна практика соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, де застрахована особа з невеликим страховим стажем (молоді працівники; особи, які повернулися на ринок праці після догляду за дитиною; чи ті, хто нещодавно легалізував зайнятість) отримує вдвічі меншу компенсацію втраченого доходу порівняно з тим, хто має більший страховий стаж, суперечить основам страхового захисту, що передбачають компенсацію втраченого доходу пропорційно до сплачених внесків і фактичної тривалості непрацездатності. Наявність винятків, коли повна виплата призначається незалежно від страхового стажу, додатково підтверджує дискримінаційний характер норм щодо решти застрахованих осіб і необхідність їхнього скасування без помітного впливу на фінансову збалансованість ССТВП. Усунути дискримінацію застрахованих може перехід до диференціації розміру виплат з тимчасової непрацездатності за тривалістю страхового випадку. На нашу думку, такий крок не створюватиме додаткового фіскального тиску на бюджет ССТВП, оскільки не обов'язково передбачає підвищення середнього рівня допомог, а радше змінює принцип їхнього розподілу між застрахованими особами.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження засвідчили, що через некомерційний, солідарний і перерозподільний характер формування та використання фінансових ресурсів ССТВП фінансова стійкість цієї системи потребує концептуального осмислення й окремого інструментарію оцінювання. Запропонована трирівнева методика її оцінювання, яка охоплює індикатори збалансованості та структури бюджету, резервного потенціалу, а також чутливості до зовнішніх чинників, дала змогу емпірично підтвердити нестабільну, проте загалом висхідну траєкторію фінансової стійкості ССТВП в Україні у 2019–2025 рр. Попри інституційні новації, обмеження дохідної бази та вплив повномасштабної війни, ця складова системи соціального страхування зберегла платоспроможність, а в останні роки навіть започаткувала формування резервного потенціалу, що позитивно впливає на її фінансову стійкість.

Проведені розрахунки та регресійне моделювання підтвердили, що ключові резерви зміцнення фінансової стійкості ССТВП криються у протидії тіньовій економіці, легалізації зайнятості та трудових доходів населення, що розширює базу нарахування єдиного соціального внеску як головного джерела ресурсів цієї системи без додаткового фіскального навантаження на платників. Водночас у дослідженні обґрунтовано проблему дискримінації при нарахуванні допомоги з тимчасової непрацездатності через диференціацію її розміру (50–100%) залежно від загальної тривалості страхового стажу, а також збереження винятків з цього правила для окремих категорій застрахованих. Така практика суперечить досвіду європейських країн, де ключовими детермінантами розміру виплати є тривалість страхового випадку та розміри заробітку застрахованої особи. Імплементація цих норм у вітчизняне соціальне законодавство не тільки усуне прояви дискримінації при нарахуванні виплат з тимчасової непрацездатності, але не матиме значного впливу на фінансову стійкість цієї складової системи обов'язкового соціального страхування.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом впливу демографічних і безпекових чинників на фінансову стійкість ССТВП у міру розширення доступності відповідної статистичної інформації, а також з обґрунтуванням кількісних параметрів оптимального розміру резервного фонду цієї системи. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Spasova S., Bouget D., Belletti Ch., Vanhercke B. Sickness benefits in the EU. *Policy Brief*. 2020. No. 4. URL: https://www.bollettinoadapt.it/wp-content/uploads/2020/04/SicknessbenefitsEUSpasovaetal-PolicyBrief2020.04.pdf
2. What Are the 2026 Sick Leave Rules in Europe? *Eurodev*. 31.08.2022. URL: https://www.eurodev.com/blog/sick-leave-rules-in-europe
3. Булавинець В. Фінансова стійкість як компонента фінансової безпеки територіальних громад в умовах війни. *Світ фінансів*. 2026. № 2. С. 75–89. DOI: https://doi.org/10.35774/SF2026.02.075
4. Гречанінов Ф. В. Фінансова стійкість та структура доходів Пенсійного фонду України: тенденції та виклики. *Економіка та підприємництво*. 2025. Вип. 55. С. 53–70. DOI: https://doi.org/10.33111/EE.2025.55.GrechaninovF
5. Гущак Я. В. Фінансова стійкість недержавних пенсійних фондів. *Наукові записки. Серія «Економіка»*. 2008. Вип. 10. С. 96–102. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/6572/1/11.pdf
6. Дідур С. В., Бабіченко В. В., Глухова В. І., Мельниченко К. І. Фінансова стійкість місцевих бюджетів та її забезпечення. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі.* 2025. Вип. 2. С. 141–149. DOI: https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-2-20

7. З 1 січня всі страхові виплати здійснює Пенсійний фонд: що це означає для громадян. *Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України*. 02.01.2023. URL: https://www.msp.gov.ua/press-center/news/z-1-sichnya-vsi-strakhovi-vyplaty-zdiysnyuye-pensiynyy-fond:-shcho-tse-oznachaye-dlya-hromadyan
8. Пенсійний фонд України. Звіти про виконання бюджету Пенсійного фонду України. URL: https://www.pfu.gov.ua/byudzhet/zvit-pro-vykonannya-byudzhetu-pensijnogo-fondu-ukrayiny/
9. Ігонін Р. В. Принципи соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та перспективи їх розвитку. *Правовий часопис Донбасу*. 2025. № 1. С. 29–33. DOI: https://doi.org/10.32782/2523-4269-2025-90-29-33
10. Копчикова І. В. Порядок оплати електронних листків тимчасової непрацездатності та організація внутрішнього контролю за їх використанням. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-55
11. Ловінська І. Г. Фінансова стійкість організації як індикатор економічного потенціалу. *Фінанси, облік і аудит*. 2014. Вип. 1. С. 252–259. URL: https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/26f1ca0b-80bf-40fc-99ac-4dd818a5d4dd/content
12. Постернак М. Хто і як виплачує лікарняні виплати із 1 січня 2023 року. *Головбух: праця та зарплата*. 11.01.2023. URL: https://buhplatforma.com.ua/article/15751-khto-i-yak-viplachuvatime-likarnyani-viplati-iz-1-sichnya-2023-roku
13. Постанова КМУ «Про внесення змін до бюджету Фонду соціального страхування України на 2022 рік» від 08.10.2022 р. № 1133. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1133-2022-п#Text
14. Постанова КМУ «Про затвердження бюджету Фонду соціального страхування України на 2021 рік» від 22.03.2021 р. № 261. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2021-п#Text
15. Постанова КМУ «Про затвердження бюджету Фонду соціального страхування України на 2019 рік» від 16.01.2019 р. № 16. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16-2019-п#Text
16. Сороковий Д. Фінансова стійкість територіальних громад: теоретичний дискурс. *Світ фінансів*. 2024. № 3. С. 91–106. DOI: https://doi.org/10.35774/sf2024.03.91
17. Стецюк П. А., Бабушкін Ю. С. Стратегічні аспекти забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2026. № 1. С. 115–120. DOI: https://doi.org/10.12958/1817-3772-2026-1(83)-115-120
18. У яких випадках лікарняний виплачується у розмірі 100% середньої зарплати. *Пенсійний фонд України*. 14.05.2026. URL: https://www.pfu.gov.ua/2179112-u-yakyh-vypadkah-likarnyanyj-vyplachuyetsya-u-rozmiri-100-serednoyi-zarplaty/
19. ФСС пояснив причину затримки фінансування лікарняних та декретних. *Дебет-кредит*. 27.10.2021. URL: https://news.dtkt.ua/labor/social-protection/72761-fss-poiasniv-pricinu-zatrimki-finansuvannia-likarnianix-ta-dekretnix

REFERENCES

Bulavynets V. (2026). Finansova stiikist yak komponenta finansovoi bezpeky terytorialnykh hromad v umovakh viiny [Financial stability as a component of financial security of territorial communities in conditions of war]. *Svit finansiv, 2*, 75–89. https://doi.org/10.35774/SF2026.02.075

Debet-kredyt. (2021, October 27). *FSS poiasnyv prychynu zatrymky finansuvannia likarnianykh ta dekretnykh* [FSS explained the reason for the delay in financing sick leave and maternity benefits]. https://news.dtkt.ua/labor/social-protection/72761-fss-poiasniv-pricinu-zatrimki-finansuvannia-likarnianix-ta-dekretnix

Didur S. V., Babichenko V. V., Hlukhova V. I. & Melnychenko K. I. (2025). Finansova stiikist mistsevykh biudzhetiv ta yii zabezpechennia [Financial stability of local budgets and its provision]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli, 2*, 141–149. https://doi.org/10.37734/2409-6873-2025-2-20

Eurodev. (2022, August 31). *What Are the 2026 Sick Leave Rules in Europe?* https://www.eurodev.com/blog/sick-leave-rules-in-europe

Hrechaninov F. V. (2025). Finansova stiikist ta struktura dokhodiv Pensiinoho fondu Ukrainy: tendentsii ta vyklyky [Financial stability and revenue structure of the Pension Fund of Ukraine: trends and challenges]. *Ekonomika ta pidpryiemnytstvo, 55*, 53–70. https://doi.org/10.33111/EE.2025.55.GrechaninovF

Hushchak Ya. V. (2008). Finansova stiikist nederzhavnykh pensiinykh fondiv [Financial stability of non-state pension funds]. *Naukovi zapysky Seriia «Ekonomika», 10*, 96–102. https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/6572/1/11.pdf

Ihonin R. V. (2025). Pryntsypy sotsialnoho strakhuvannia u zviazku z tymchasovoiu vtratoiu pratsezdatnosti ta perspektyvy yikh rozvytku [Principles of social insurance in connection with temporary disability and prospects for their development]. *Pravovyi chasopys Donbasu, 1*, 29–33. https://doi.org/10.32782/2523-4269-2025-90-29-33

Kabinet Ministriv Ukrainy. (2019, January 16). Postanova KMU «Pro zatverdzhennia biudzhetu Fondu sotsialnoho strakhuvannia Ukrainy na 2019 rik» vid 16.01.2019 r. № 16 [Resolution of the CMU «On approval of the budget of the Social Insurance Fund of Ukraine for 2019» dated January 16, 2019 No. 16]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16-2019-p#Text

Kabinet Ministriv Ukrainy. (2021, March 22). Postanova KMU «Pro zatverdzhennia biudzhetu Fondu sotsialnoho strakhuvannia Ukrainy na 2021 rik» vid 22.03.2021 r. № 261 [Resolution of the CMU «On approval of the budget of the Social Insurance Fund

of Ukraine for 2021» dated March 22, 2021 No. 261]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2021-p#Text

Kabinet Ministriv Ukrainy. (2022, October 8). Postanova KMU «Pro vnesennia zmin do biudzhetu Fondu sotsialnoho strakhuvannia Ukrainy na 2022 rik» vid 08.10.2022 r. № 1133 [Resolution of the CMU «On amendments to the budget of the Social Insurance Fund of Ukraine for 2022» dated October 8, 2022 No. 1133]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1133-2022-p#Text

Kopchykova I. V. (2022). Poriadok oplaty elektronnykh lystkiv tymchasovoi nepratsezdatnosti ta orhanizatsiia vnutrishnoho kontroliu za yikh vykorystanniam [Procedure for payment of electronic temporary disability certificates and organization of internal control over their use]. *Ekonomika ta suspilstvo, 45*. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-55

Lovinska I. H. (2014). Finansova stiikist orhanizatsii yak indykator ekonomichnoho potentsialu [Financial stability of an organization as an indicator of economic potential]. *Finansy, oblik i audyt, 1*, 252–259. https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/26f1ca0b-80bf-40fc-99ac-4dd818a5d4dd/content

Ministerstvo sotsialnoi polityky, simi ta yednosti Ukrainy. (2023, January 2). *Z 1 sichnia vsi strakhovi vyplaty zdiisniuie Pensiinyi fond: shcho tse oznachaie dlia hromadian* [From January 1, all insurance payments are made by the Pension Fund: what this means for citizens]. https://www.msp.gov.ua/press-center/news/z-1-sichnya-vsi-strakhovi-vyplaty-zdiysnyuye-pensiynyy-fond:-shcho-tse-oznachaye-dlya-hromadyan

Pensiinyi fond Ukrainy. (2026, May 14). *U yakykh vypadkakh likarnianyi vyplachuietsia u rozmiri 100% serednoi zarplaty* [In which cases sick leave is paid in the amount of 100% of the average salary]. https://www.pfu.gov.ua/2179112-u-yakyh-vypadkah-likarnyanyj-vyplachuyetsya-u-rozmiri-100-serednoyi-zarplaty/

Pensiinyi fond Ukrainy. *Zvity pro vykonannia biudzhetu Pensiinoho fondu Ukrainy* [Reports on the execution of the budget of the Pension Fund of Ukraine]. https://www.pfu.gov.ua/byudzhet/zvit-pro-vykonannya-byudzhetu-pensijnogo-fondu-ukrayiny/

Posternak M. (2023, January 11). Khto i yak vyplachuie likarniani vyplaty iz 1 sichnia 2023 roku [Who and how pays sick leave benefits from January 1, 2023]. *Holovbukh: pratsia ta zarplata*. https://buhplatforma.com.ua/article/15751-khto-i-yak-viplachuvatime-likarnyani-viplati-iz-1-sichnya-2023-roku

Sorokovyi D. (2024). Finansova stiikist terytorialnykh hromad: teoretychnyi dyskurs [Financial stability of territorial communities: theoretical discourse]. *Svit finansiv, 3*, 91–106. https://doi.org/10.35774/sf2024.03.91

Spasova S., Bouget D., Belletti Ch. & Vanhercke B. (2020). Sickness benefits in the EU. *Policy Brief*. https://www.bollettinoadapt.it/wp-content/uploads/2020/04/SicknessbenefitsEUSpasovaetalPolicyBrief2020.04.pdf

Stetsiuk P. A. & Babushkin Yu. S. (2026). Stratehichni aspekty zabezpechennia finansovoi stiikosti pidpryiemstva [Strategic aspects of ensuring the financial stability of an enterprise]. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu, 1*, 115–120. https://doi.org/10.12958/1817-3772-2026-1(83)-115-120

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

Під час підготовки роботи інструменти ШІ не використовувалися.

Стаття надійшла до редакції / Received: 03.09.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 16.09.2026
Оприлюднено / Published: 21.10.2026